

2021, 13(01), pp 27-35; ISSN: 2071-9477 (print); ISSN: 2521-408X (online) http://journal.uob.edu.pk/journal/index.php/alburz

برابوئي ادباك غمخوارحيات نامك وبدل ناجاج

An analysis of Translated Works of Ghamkhawar Hayat in Brahui Literature

Jamil ur Rehman Fakir

Dispenser, Shahed Nawab Ghaos Bakhsh Raesani Hospital, distrct Mastung.

DOI: https://doi.org/10.54781/abz.v13i1.267

KEYWORDS

ABSTRACT

Fiction, Brahui, literature. Translation This research article discusses the translation works of Ghamkhawar Hayat in Brahui literature by closely and critically analyzing them. The article further elaborates the importance and role of fiction translation in promoting a language and literature and how the nature of translation has been considered a progressive step to strengthen the native education system. However, it is necessary that the translator should be well versed in the fundamental and practical components of the translation skills and be an efficient user the of target language as well as the translation language. This article focuses the qualities of good translation, particularly, it lays emphasis on fiction on which these translations are based. Thereby, it also critically analyzes the contribution of Ghamkhawar Hayat from Urdu fiction into Brahui literature and the coherence between the original text and the translated one. Ghamkhawar Hayat has translated a number of books in Brahui from Urdu literature having a huge contribution to familiarize the residents of the region to another literature.

Received: September 13, 2021; Accepted: November 25, 2021; Published: December 25, 2021

انگا لہجہ غاتیٹی داڑکہ پین لوز ہم مونا بریک دنکہ مٹی،مٹ ہڑسنگ اندن مترجم کہ مٹاہیفوک یا مٹ ہڑسوکنااصطلاحتیان کاریم ہلنگک۔

غمخوار حیات نا مٹ و بدل نا جاچ ہلنگ آن مست مٹ وبدل نا گڑاس چاہنداراتا کروکا تعریف اے ہرینه۔

پنی آدانشور ڈاکٹر جمیل جالبی نوشته کیک:

نوشت اسے تینا بولی ٹی بادل

کننگ آسانو کاریم ئس اف
داخاطر که سٹ بیٹرسوک نوشته

کارناشخصیت، فکر واسلوب تو

چائنداری(Introduction)

دنیانا کئی زبان تیٹی ادب تخلیق مریک ہربند غ ہرزبان ئے سر پند مفک دنیا نا ایلو جوان انگا تخلیق آتیان فائدہ ہرفنگ اوفتے پومننگ که دنیانا ایلوزبان ٹی ہم بدل کننگک ۔ ہرادے لس وڑٹ ترجمه پارہ ۔ترجمه ہرا که انگریزی لوز Translation نا بدل اے اندن براہوئی ٹی داڑ که بازآک مٹ، مٹ وبدل نا لوز آتیان کاریم الیرہ ۔دا لوزآک ترجمه نامعنی ومطلب اے اخس بیان کننگ کیرہ یادافتیان ترجمه ناصیح مفہوم ادامننگ کیک یانه داجتاو بحث اس مریک ۔ولے داوخت داڑکه براہوئی ٹی "مٹ و بدل" اصطلاح دود ہلگنے ۔ولے دادے آسان سرپند مننگ کمبیرہ "بدل" نالوزے کاریم الٹ ہتیرہ ۔براہوئی زبان ناجتا کہ بیرہ "بدل" نالوزے کاریم الٹ ہتیرہ ۔براہوئی زبان ناجتا

خلوک مریک اسه پاره غان سمو زبان نا دودربیده سرادی اوست کننگ ای مترجم ای تینا پاره غا چکک ایلو پاره غا اونا تینازبان نادودربیده سٹ سٹوسوک ای تورک وتینا پاره غاچکسادیک داوخت آ سٹ سٹوسوک داوخت آ سٹ سٹوسوک نا جند نا سٹوسوک نا جند نا شخصیت ایے پرغک ولے داعمل شخصیت ایے پرغک ولے داعمل فائده اس رسینگک سراٹی که سٹ مننگے میموزبان ای بھلو فائده اس رسینگک سراٹی که سٹ سننگے میموزبان ای پوسکن انگا اسلوب اتا بھلو ود کی اس مریک اسلوب اتا بھلو ود کی اس مریک (Jalibi, 1977, p. 13)

انسان تینا زند نا تا ریخ ٹی مدام کو شست کرینے که تینا خیال اے فکرے ایلو خلکت اسکا سر کے اندن اوفتافکر و خیال آن آسراتی اٹ واقف سرے۔ دا جستجو اودے مجبور کرے کہ اوزبان اے تخلیق کرے۔ ولے ہرجا گه نا اسے بولی سینا پاننگ و پو مننگ آسان الو۔ ہرا و خت بولیک شون الگرنشه و اشاره نا جا گه غالوزاتیان کاریم النگا۔ توبولی تیٹی نوشت نابنا مس لوزاتے پین بولی سیٹی بدل کننگ یا سر پند مننگ که کسر پٹنگا۔ ڈاکٹر حامد ببک نوشتہ کیک۔

سے وبدل خیر نا ہمو عمل اے ہرا ہمیشه انسانی نسل نا فکری شون، زبان وبیان نا بھلنی علم وفن اٹ ودکی نا سوب سسنے ۔اولی دے آن سٹ وبدل نا عمل اے گناہ خیال کننگانے سٹرجم اے خواری نا بدلہ بیرہ نفرت رسینگانے نا بدلہ بیرہ نفرت رسینگانے (Mirza., 2019, p. 7)

مٹ وبدل نا تعارف اے کرسه شهناز مینگل نوشته کیک۔

سے وبدل اسه فن اسے ہوا ٹی بدل

کروک (بترجم) اسه بتن اسے
ایلو زبان اٹ بدل کرسه اونا
مسخت اے بیان کیک ببدل
حقیقت اٹ لرا زبان و تہذیب
آتانیاسٹ پول اسیناکڑ دے ادا
کیک اراناکمک اٹ نن اسه قوم
اسیناتخلیقی ادب، سائنس،
اسیناتخلیقی ادب، سائنس،
واقف مرینه مٹ وبدل ناکمک
اٹ خیال و تصورا ک دا تہذیب آن

(Mengal, 2018, p. 2)

مٹ وبدل اسه مشکل و فن اسے دا ہمو وختا جوان مریک ہرا وخت نوشتوک نا نہین اٹ ہرو کاخیالاتے پو مرین اونا احساس و جوزہ غاتیاں واقف مرین ہرا اونا تخلیق نابنداو مریرہ۔ادبی فن پارہ سے مٹ کننگ نا وختا مرکزی خیال نوشتوک نا تخیل و تاثر نا

شیفی بڑزی تے مونا چنگے ۔اندن اونالوز آتا آ چنگ معنی و مطلب اے ہرسه اوفتے ایلوزبان الله بدل کننگے ۔مٹ وبدل ہمو وخت پین مشکل مریک اگر اونا سرحال افسانوی ادب مرے و خاص وڑٹ نظم مریک ۔ٹی ایس ایلیٹ تینا مقالہ ،رشاعری نامنصب ،راٹ نوشته کیک که ،رتخلیقی ادب ناکلان زیات اہمیت تینا جند نازبان الله مریک ۔ نظم نا مدیک که ہرا خیال ئے شاعر میٹ دا سوب آن مشکل مریک که ہرا خیال ئے شاعر مصرعه سیٹی بند کرینے اودے پین کس ئس پین زبان اسیٹی او ڈول بیان کننگ کپک ہرا که تخلیق کار نا مطلب و مقصد مریک ۔نثری فن پارہ سے بدل کننگ نا وختااسر حداسکااونا مقصد گو چنگی کی۔

سے وبدل ادب نا ہموصنف اے ہراٹی ایلو بولی نا گیچین او پیٹ وپولی کاریم تے تینا بولیٹی ہتنگک سبندن سٹ ہڑسوک تینا بولی اے علمی ادبی آتیان میٹ ساہکار، اتیان درستی راستی کرفسه تینا بولی نا علم اٹ ودیکی ہتیک اودیے نارخیز کیک

(Noor, 2016, p. 2)

دا انسان نا اول دے آن خوائش مسنے که او تینا فکرو خیالاتے ایلومخلوق اسکاسر کے۔ بہندن ایلومخلوق انسوچ فکرآن واقف مرے۔ بہندا جستجواودے زبان اے ایجاد کرفک ۔ بہرا اسه ایلو تو رابطه کاری نا وسیله مس۔ بہرا وخت، انسان راجی شونداری ناپاره غاببنا زبان اٹ نوشت و خوان نا بنا مس۔ داکا مست ہر قوم تینا چپ و چاگڑد، دودور بیده نابنیا داتینا زبان اٹ کسه و شاعری سجفے۔ بہندا سوب اے فوک ادب نا اہمیت زبان نا رکھ و چیٹ کن سوب اے فوک ادب نا اہمیت زبان نا رکھ و چیٹ کن کلان زیات ارے۔ زبان نا فوک ادب اونا حفاظت نا ضامن مریک۔ دنیانا کل زبان تے ہیل کننگ نا ممکن اے ولے انسان ایلو خلکت نافکرو خیال آن واقف مننگ نا جستجو اودے مٹ وبدل نا پاره غا راغب تخاکه ۔ بہندا جستجو اودے مٹ وبدل نا پاره غا راغب

کرے۔ہندن ہرزبان نا جوان انگا تخلیق آتے ایلوزبان تیٹی بدل کننگ ہمبنامس۔

مٹ وبدل نگاری ناحواله خالدمحمود (2019) نوشته کیک۔

سئوبدل نافن بیره گغات ای کیفنگ ناپن اف دسئ به رسوک بهراتخلیق یا علمی نوشت ناست و بدل ای کیک تواونا مسخت ای پوسریک دنوشت ناکهٔ رسی اسکاسر سریک دا کاریم ال می به رسوک ناتخلیقی فنی و فکری گشاد نابهلو کوداس سریک

(Khan, 2019, pp. 22-23)

مف وبدل ایلو علمی شعبه غاتو اوار ادب نا هم بشخ اسے ۔مف وبدل اسه فن اسے ۔دافن نا تینا خواست و ضرورت و ڑو ڈول آک اریر۔مٹ و بدل تخلیقی کاریم نا ڈول مشکل ارے ۔ بلکه تخلیقی نوشت آن زیات مشکل اے ۔که داٹی مترجم پین کس نا خیال و فکرے مونا تخسه اونا بدل ایک کیک۔اسه ادبی فن پاره سیا ہوبہ و ایلوزبان ا طبدل کننگ باز سخت و عمل اس مریک که بدل اندن مرے ہرا ران نوشت نا مسخت زنده سلے ۔نوشتوک ہرا فکر، و مسخت اے مونا تخسه تخلیق کرینے مٹ ہو سوک ہموفکر و خیال مسخت ناپابند مریک۔

مفوبدل اینو نادور ناعلمی ضرورت اسے بهرانا کمک اش ایلو قوم و مخلوق نا زبان رسم و دود علمی او عملی کاریم تیان واقف مننگ نا آسان و کسر اس ملک باگر نن دادم ادب نا پڑا بهرن تو مٹ وبدل نا کمک اٹ دا سمامریک که ایلو دنیا ناادب تیٹی انت تخلیق مننگے؟نن انت تخلیق کننگ اُن ؟ بهندن تینا فکرے و خیال اے مخصوص او و خت اسیٹی ایلو قوم تیسکا سر کننگ که مٹ و بدل کاریم بلنگک ـ بهرا و خت برا بهوئی علامتی

مے وبدل نا ضرورت ہر دور اے سریک که نن ایلو زبان تا تخليق أتيان بيد مك وبدل أن خواننگ كپنه دا ممكن اف که بهر خوانو کر دنیانا کل زبانک بریر-انداسوب که ایلو دنیا نا ادب او ثقافت اے یو سننگ که اوفتا سٹ وبدل اے کروئی سریک۔

داكٹر محمد فخر الحق (2013) نوشته كيك

شوندارا تهذيب اتيتي رواج بهلوكا علم وفنون آن بهموته لديب أتر فائده سرفنگ نا خاص گرج سریک سراکه ولشت نا بنائی سرحله غان گادرینگره

(Haq, 2013, p. 18)

مك وبدل نا ضرورت مموزبان تيثي زيات مريك ہرافتیٹی تخلیق کم مریک یا اوفتا نوشته ئی عمرچُنک مریک دا میت پاش اے اگر اسه زبان اس علمی مفک اوٹی تخليق ونوشت مفك اوايلوزبان تاجوان انكا تخليق آتيان كمكاليك ايلوزبان وتهذيب آتر خوانسه سر پندمرسه تىنكەشوندارىناكسىرجور كىك

مموزبانک برافتا که نوشته ئی ادب ناعمر کم اے دن انگاادب اٹ قاری ودی کننگ او ادب اے شون تننگ که مه و بدل نا ضرورت زیات مریک مهراوخت همو زبان اٹ تینٹ تخلیقی کاریم سننگ اف تو دا ملاسی اے سٹ وبدل نا كمك الله ايسر كننگ مريك اسه پاره غا ترجمه ننر ایلو تهذیب او ادب تون درستی راستی کرفک ـ هموڑے دا مننگ نا موقع مریک که ننازبان الے انت ادب تخلیق مننگر او ایلو شوندارا زبان تیثی انت ــ ؟اندن ترجمه نا كمك الله معياري تخليق كننگ الله كمك

سرزبان ناادب تيناراج ناترجمان سريك انداسوب ارم که ادبی فن پاره غاتا اسمیت لمئی زبان تیٹی بھاز زیات مريك ممك وبدل اينو نا دوراك باقاعده ادب نا بشخ اس

جوڑ مسنے دن تو ہر شعبه نا ہر سرحال ایلو زبان تیٹی بدل مرسه كائك ولر ادباك دانااسميت كل آن زيات ارح

مے وبدل نااہمیت اے اگرنن داڑان سرپند سرین كه دافلسفه ناعلم، برادح كل عل آتالمه يابنيا د پاننگانر تو دامك وبدل ناكمك اكننر اسكاسرمسنر دنكه يوناني فلاسفر آتا فكرو خيال علمي سرحال آتيا سيت و كب آك يوناني آن لاطيني و انگريزي ولدا اردو او ايلو زبان ٹي بدل مرسه ننر سر سه ر تونن دا علم آتیان فائده سرفن - اگرنن مستى منوكابولى تاادب ناتاريخي جاچ اح ملين داميت ننامونابريكك

> سربولى ناادب ناتالانى كن اسه باز بهلو كاريم اس ترجمه نا سسنر-*ہرافک* تین*ا ادب نا کمبوتی تر* خنيسه اوفتر مئر كننگ كن ايلو بولى تاكحينا تخليق آتر سك كريسه تينا قارى تا ملاسى امے سر كرينو- مندن الكه نن انگريزي ادب نا ہیت اے کین تو اوٹی ہم ننر م*ىڭ وبادل نا صنف آباز كارىيە نظر* ري کا (Noor, 2016, p. 2).

داكٹر فخر الحق (2013)ناپاننگر،

مكوبدل ناامميت نااوليكوقابل ذكر پهلوتهذيبي مريک ـ مـ ف وبدل بيره اسه زبان آن پين زبان اسيځي فکرو ادب،علم وخيال، جوزه واحساس آتے بدل كننگ ناپن اف ـبلكه دائى داكر دتهذيبي ردنامريك ـ داناسوب دا مریک که جتا جتازبانک، جتاانگاتهذیب آتا خمباك ولشت بليره براتم اسه زبان اسينامدي ايلوزبان ناغالف اخ اوار مریک تواراته ذیب نانیامٹ رابطه و میت گپ نا دروشم اس جوڑ مریک ـ (Haq, 2013, p. 17)

ڈاکٹر فخر الحق نامیت آغور کننگ اے اگرنن دانا مثال ئے مذہب اسلام آن ملین قرآن پاک نازبان عربی امے مسلمانک دا پاک انگا کتاب نا تلاوت امے کیرہ ولر

عربی زبان اے پو مننگ قرانی تعلیمات آتیا عمل که دادے تینا زبان تیٹ بدل کرینو۔ قران پاکاٹ دنیاٹی آباد کئی قوم آتا نکر ارمے ہموڑے نن عرب مخلوق نا تہذیب آن درستی راستی مرینه که اوفتا زند نا وڑ ڈول انت مسنے ؟ دینی و دنیاوی معامله غاک ہراوڑ سر تننگانو ۔ نن خننه که ننا مخلوق ہم عرب نا تہذیب وثقافت آن زیات متاثر خنگک اوفتا وڑوڈول اے تینا کرینے ۔ اینونناقوم نا تاریخ پیری کرسه عرب آتو خُلنگک۔ سوب دادمے اگر ننا مخلوق گڑاس خوانک تومذہبی خوانک دین اسلام نا تعلیم اے ایلو علم آتیان زیات اہمیت ایتک۔

یٹ ویول ناوڑ Research Methodology

اینوناجدید دوراث بر کاریم اس، اسه جوانور دو بندور دو و اینوناجدید دوراث بر کاریم اس، اسه جوانور دو بندور دورات این کوره مریک داگر دا کاریم علم نا دنیا شی مرے براٹے اینو سائنسی تحقیق آن کاریم بلنگگ سائنس تینا بر کاریم که گڑاس اصول و ور دول واضح کیک برافتا کمک اظ تحقیق تینامزل ئر دوئی کیک۔

داپی و پول ناور دول مسخت ناحوالی نی بنیادی و تحقیق اسے نوعیت ناحواله غا معیاری اے۔ و دانا سرحال ادبی ارے اندن دا تحقیق اسه بلاواسطه یعنی Indirect و پٹ و پول اس مروطریقه کار دانا تجزیاتی و بیانه مرو ۔ اندن معیاری و رُ آن کاریم ہلسه براہوئی ادب اٹ نثری ترجمه مروکا ساڑی مڈی نا تجزیه کننگواہے۔ دابابت ہننگے دا تحقیق ساڑی مڈی نا تجزیه کننگواہے۔ دابابت ہننگے دا تحقیق مطولی نارایه ہم اوار مرواہے داور داپٹ و پول اے ایسر کننگو۔

غمخوارحيات ناسط وبدل

غمخوار حیات براہوئی شاعری و نثری کاریم تون اوارے مٹ وبدل ہم کرینے۔ مولانا وحید الدین ناراز حیات پنی آکتاب، رسول حمزہ توف ناشاہکار ناول (میرا داغستان) الے براہوئی ٹی (کنا داغستان) نا

پنٹ بدل کرینے ۔ کنا داغستان، نا سرلوز ٹی غمخوار حیات دااقرار کیک که رسول حمزه توف نافکروفلسفه اے پومننگ آسان افداونوشته کیک؛

کنا داغستان ، پنی آدا کتاب ٹی
چندی پین کتاب آک تخوکو۔
رسول حمزہ نا علمی سطح و
اکیڈسک اپروچ بھاز برُّزا اے۔ ہر
اسه بند غ نا وس اٹ اف که اودے پو
سرے اوڑے سر سننگ که رسول
حمزہ اے اسه وار آن زیات خوانوئی
سریک (Hayat, 2018, p. 7)

كناداغستان نابنائي بدل داڈول كننگانے۔

ہوائی جہاز فضامیں پرواز کرنے سے پہلے شور مجاتا ہے پورے ہوائی اڈے کا چکرلگا کرن وے پر پہنچتا ہے۔ پھر گرجتا دھاڑتا دوڑتا ہے اور یہ سب کچھ کرچ کنے کے بعد ہی پرواز کیلئے روانہ ہوتا ہے۔

(Tof, 2013, p. 9)

براہوئی

بالی جہاز آسمان اٹ بال کننگ آن مست اسیکہ بھلو زامب زیمب اس کیک تیوی بالی پٹ نا چکر کے خلسہ رُم جا (رن وے) آبریک ولدا غومبارسہ رُم کیک دا غُٹ گڑاتے کننگ آن پدبال کیک (Hayat, 2018, p. 11)

اگردا جمله غاتیا غور کننگر توداڑے لوزی بدل نظر بریک۔ (داغُٹ گڑاتے کننگ آن پد بال کیک)داڑے بیرہ دالوزاک ہم کافی اسر (ولدابال کیک) البته (رُم جا) و (بالی پٹ نا اصطلاح تے کیفنگانے ہرا گچینو عمل اسے ۔ اسه پین پیرا گراف اسینابدل نا جاج اے الینه۔

5	کسی کتاب کادیباچهاستنکے کی طرح
<u>.</u>	ہے جسے کوئی توہم پرستبیویاُس
و	وقتاپنے دانتون کے بیچ دبالیتی ہے۔جب
اردو و	وہاپنے شوہر کے بھیڑ کی کھال والی
5	كوٺرفوكررسي سو-عام عقيده يه سركه
⁼ 1	اگررفو كرتے ہوئے ايسانه كياجائے تووه
	كوك كفن بهي بن سكتاسٍ_
)	(Tof, 2013, p. 10)
5	كتابناسرلوز سموبوچناڈولاے سرادے
١.	اسەشرك پرستوأرا گودىاس سمو
و	وختاسكان تينادنتان تانيامك تورك سرا
براہوئی و	وختاوتيناارغناميلتاكاسترجوڑ
_	
)	كروكازوڑےدُزے تينتوڈھكے۔لىسعقيدہ
	ىرو ئاروركەركىينىودھىركىلىسىغىيدە دادىح كەدۇزىوخىتآاگەدۇن كىپتوسمو

بُڑز کو جملہ غاتا بدل آن پاش مریک کہ مٹ ہڑسوک، تخلیق کار نا ادب و دود ربیدہ غان واقف اف دہندن تخلیق کار نا اسلوب اے سرپد متنے ۔اندن مٹ وبدل نا وختا اشتاف آن کاریم السہ بیرہ لوزی بدل کرینے ۔ ہراڑان تخلیق کار نا اسلوب و مسخت گم مسنے۔ تو جمله غاتامعنی ہم پورہ بدل مسنے۔

(Hayat, 2018, p. 12)۔ کیک

تخلیق کار تینا دود ربیده نا مثال ترسه شرک و پال اسینا ذکرے کرینے - که نیاڑی تینا ارغ نا کوٹ یا پین اندنو پُچ

اسے تُننگ (رفو) کننگ نا وخت آ دنتان تا نیاسٹ اٹ چُنکو(تلینک) یا پاٹ اس کیک تاکه اونا ارغ سلاست مرے-

ولے سٹ ہڑسوک داڑے (تُننگ)رفو کننگ کہ دُزی مطلب ہلکُنے دُزی کننگ و (رفوکننگ)تُننگ تینے آن بھاز جتاولوز و۔ دااسے ایلو آن ہچو وڑ اسیٹی خُڑک افس کہ دافتانیاسٹ فرق کننگ داخه سُشکل مرے کہ جمله نا تب بدل مرے۔

جوہتھیار صرف ایکبار استعمال ہوتاہے	
اسرِ بھیساریزندگی	اردو
ڈھوناپڑتاہے۔(Tof, 2013, p. 15)	
ہراسلاہبیرہاسہوارکاریمٹیبریکاودے	
ہمتیوی زند پٹوئی مریک۔	براہوئی
(Hayat, 2018, p. 17)	

داجمله ٹی ہم اندا وئیل نظر بریک که مٹ ہڑسوک، لوزاتے خوڑتی اٹ ہتنے که اوفتا مطلب انتے ؟بڑز کوجمله ٹی اردو ٹی لوز (ڈھونا)ساڑی ارے ہرانامعنی بڈہرفنگ یاباریم ہرفنگ که کپفنگک۔

داڑے ہمو سلاہ نا گپ مسنے ہرا کاریم اٹ اسه واریا قسمتی بریک ولے اودے ہمیشه کوپه غاتیا بڈ کروئی مریک۔

ولے مٹ ہڑسوک، بڈو باریم نا جاگہ غا (پٹنگ) نالوز آن کاریم ہلکُنے۔

مٹ ہڑسوک، لوزد دھونا، اے ڈھونڈنا سمجھانے ہراڑان میجملہ نامطلب بدل مسنر۔

کتنی بارمیں نے اپنی شاعری کے نیلے آسمان پراُڑتے ہوئے نثر کی وادی کی جانب اشتیاق بھری نظرڈالی ہے اور کسی مقام کی تلاش کرتارہا ہوں جہاں اُر کرسکون واطمینان کی سانس لے سکوں۔(Tof, 2013, p. 15)	اردو
چندی وارای تیناشاعری ناآسمان آبال کرسه نثر ناملگزاراتا پاره غاعشق آن پُر و نظراس شاغائٹ وااسه سندنو جاگهئس پٹ ولوٹ کرینٹ که سراڑے تولیسه ای تینادم اے راست کیو۔(Hayat, 2018, p. 17)	براہوئی

دا جمله ٹی اسه حد اسکان جوان وڑ اٹ بدل کننگانے۔

وادی که (ملگزار)نالوز کپفنگانے۔

ولے (اشتیاق بھری نظر) کہ عشق آن پُر و نظراس)بیرہ لوز نا جاگہ غالوز تخنگانے ہرا بدل تو اوار تخلیق نا زیبائی اے گوہانے۔

داڑکہ شوق اٹ سننگ کافی اس سرادمے قاری آسان سمجھاکہ۔

منیجرنے بڑی نرمی کے ساتھانہیں	
سمجھانے کی کوشش کی۔	اردو
(Tof, 2013, p. 204)	
منيجراودم بهازځلأني ٹي پوكننگنا	
كوشش كرم_	براہوئی
(Hayat, 2018, p. 178)	

داڑے نرمی نا جاگہ غاخُلکنی ہمو مطلب اے بیان کننگاف۔

کسه پو کننگ که نن دا لوزے جمله ٹی کپفنگ کپنه داڑکه براہوئی ٹی ہم لس وڑ تسلی نا لو ز کپفنگک ۔ اندن(ایجکامی) نا لوزآک ہم ننتو اریر ہرا جمله نا زیبائی ودیفرہ۔

گرائمرنا قانود آک ہم برجا سلرہ ، خوانوک ہم آسانی ٹی جمله نامطلب اے پومریک۔

نتنئي كاميابياراسكرقدمچهومنرلكي	اردو
(Tof, 2013, p. 192)	
مڑدمےاسەپوسگنوسرسوبىاس اونانت تيا	براہوئی
تماكه ـ (Hayat, 2018, p. 168)	

بڑز کو جمله ٹی نت تیا تمنگ براہوئی زبان اٹ جتاو مطلب اس بیان کیک اندن اردو ٹی دا محاورہ ٹی

کیفنگانے ـ مونی اسے مکمل و پیرگراف اسینا بدلنا جاچ ہلینه ـ

میں آوار ہوں، آوار پی	واتهااور آوار کے
علاوه كچهنهيں ہو	کتا۔میںنے دنیامیں
آنكه كهولس توآوار	گوں کوہی
دیکھا۔سیرے کان	سب سے پہلے جو
اردو لفظ پڑے، وہ آوار زبار	کے تھے۔اماںنے
پالنے کے پاس کھڑ <u>ہ</u>	وكرجولوري
سهٔ نائی تھی وہ آوارز ہ	ىيىتھى۔آوارسىرى
سادریزبان <i>ہے</i> ۔وہ	اورمیراسی کیوں
پوري آوارقوم كاعز	رین سرمایه ہے
f, 2013, p. 264).	(
سۂ نائی تھی وہ آوارزہ مادری زبان سے۔وہ۔ پوری آوارقوم کاعز	سی تھی۔آوارمیری اورمیراسی کیوں رین سرمایہہے

ای آواراُف، آوارودی مسئٹ و آوار آن بید پین مچ مننگ کپره ای دنیا ٹی وختس خن ملاٹ تو آوار ناباتی تے خناٹ، کناخف بیٹ اولیکووار ہرالوز آک بسور او آوار زبان نالمئر، کنالمہ کنا گوانزہ ناسروناسلوک کنے ہرالولی اے اولیکووار بنفے او ہم آوار زبان اٹ اس آوار کنالمہ ئی زبان اے اوکناو کناانت غُٹ آوار قوم نابے ہماانگادوست انگام ٹی اے (Hayat, 2018, p. 232)

داڑے پورہبیرا گراف نا جاچ اے ہلین توہمو وئیل نظر بریک ۔ (میرے کانوں میں سب سے پہلے جو الفاظ پڑے) دا جملہ چٹ آسان و جملہ سے داوڑ ہم مننگ کریکہ (کناخف تیا ہرا اولیکو وار ہیت تما۔ لوزآک تمار یا ای اولیکو وار ہرالوزآتے ، ہیتاتے بنگ ٹ) ہچو وختس کس د اپاپک کہ کنا خف تیٹی لوزاک بئہ ر۔اندا پیرا گراف اٹ آخری جملہ نا ساخت براہوئی ٹی چٹ جتا مریک داڑے براہوئی جملہ ئے (او کناو کنا انت) نا لوزاک ہے چس کرینو۔

کھٹیا۔ Conclusion

غمخوار حیات براہوئی زبان نا گچینو تخلیق کاراسے۔ اونا شاعری و افسانه ،مضمون تا کتاب آک شینک مسنو۔او کئی کتاب آتے بدل ہم کرینے ولے اونا ترجمه غاتیٹی بھاز نزوری ارے۔غمخوار (کناداغستان)نا دیباچه ٹی نوشته کیک،

دا کتاب اے براہوئی ٹی سٹ
کننگ نا کنا تینااسہ بھاز بھلو
استخوائی اس اسک ۔وختس
(ڈاکٹر شاہ محمد مری) کنے دا
کاریمناموقعتستوای گل آنبال
سئے۔(Hayat, 2018)

اسه پاره غامث بر سوک نا جند نا استخوائی ایلو پاره غا اسه ٹارگٹ اس تننگ مروئی دا اس که دا شاہکار انگا تخلیق براہوئی ٹی ہم شاہکار و بدل اس مروسہ س۔

ہراادارہ غاک مٹ بدل کرفرہ اوفتا ادارتی بورڈ بدل مرو کا کتاب آتے خوڑتی اٹ ہرک شینک کرو کا کتاب آتیصرہ ہم کیک ولے دا کتاب شینک کار ادارہ نا پارہ غان ہچو تبصرہ اس اوار اف ۔ ہندن مٹ بدل آن گُڈ ادارتی بورڈ دانا جاچ اے ہم ہلتنے ۔ ہندن مٹ ہڑسوک، ٹار گٹ اے وخت آپورہ کننگ نافکراٹ مٹ وبدل نافن آ خاص توجہ تتنے ۔ دانزوریک سلیتورہ اگہ مٹ ہڑسوک اشتاف کتو که۔

غمخوار حیات لوزی بدل کرینے ہراڑان تخلیق کار نا تخلیق نا مسخت گم مسنے ۔اونامٹ و بدل نااسه گچینی اس مونابس که علاقه ، زبان ، کردار و ایلو اصطلاح تے بدل کتنے ہرا مٹ و بدل نا اصول ہم ارے که دا گڑاک Source Language آن Source Language بدل مفس تاکه خوانو کا ہمو کلچروزبان علاقه غان واقف مرے ہرازبان آن بدل کننگانے ۔انتے که مٹ و بدل نا عمل اسه قوم اے ایلوقوم نا کلچر، زبان دو دربیده غان واقف کیک۔

لوزی بدل نا کلا آن بهلا وئیل دادے که دائی جمله غاتازیبائی سلپک دن انگابدل زبان وبیان ناهنینی آن خورک مریک دنه دائی تخلیق کار نااسلوب نظر بریک نه مٹ ہڑسوک نا خمخوار نا ترجمه غاتیٹی پین گچینی نا گنجائش ارے او نامطالعه ہم زیات اے او زو اس تینا نزوری تے مئرکننگ نالائخی تخک د

شرهجرهDiscussion

براہوئی ادب اٹ 1991 اے مٹوبدل ناسال قرار تننگا۔ او کاگ ڈہرسال کتاب آک بدل مرسه او براہوئی ٹی مٹوبدل ناداوئیل ارے که زیات مٹوبدل کرو کا کتاب آگ اصل متن یا اصل زبان آن متنو۔ ہراڑان بدل ناہمو آب نظر بفک۔

ننا مٹ ہڑسوک ہمو قوم نا زبان دود ربیدہ غاتیان جوان واقف اف ہراادب اے او تخلیق کرینے ۔ ہمو خلکت رسم و رواج آتیان واقف اف انداسوب اے که زیات مٹ ہڑسوک آک لوزی بدل کرینو۔ دن تولوزی بدل اے چاہندارا ک بدل نا ڈول اس تو پارہ ولے دااسه وڑ اسیٹ تینے مٹ وبدل نا سختی تیان پاناد کننگ نا کسراسے۔

مٹ وبدل دن آسان اف ہراوڑ کہ ہرتخلیق کاریا ادیب اے پاننگے کہ او دا سر حال یا کتاب اے بدل کے ۔ ہراڑے مٹ وبدل نااہمیت و ضرورت ارے ہموڑے اونا تینا قانود، وڑو ڈول آک ہم اریر۔بیرہ لوز آتا بدل لوز تخنگ بدل پاننگپک۔

مٹ وبدل ہمو وخت سر سہب مریک ہرا وخت سٹ سہب مریک ہرا وخت مٹ ہڑسوک تخلیق کار نا اسلوب تو اوار اونا تخلیقی مسخت اے ہم زندہ تخے ۔بیرہ لوز آک بدل فس بلکہ مئچا جملہ اے تینازبان اٹ بدل کننگے ۔ہراڑے ہموزبان نامتل ووساہت اس ارے اگر اوڑ کہ مٹ ہڑسوک نازبان یا Target Language

ننے بیرہ ہمو علم یا شعبہ کہ اصطلاح سازی نا ضرورت مریک ہرافتا تعلق ننا کلچر تواف گُڑ اآسانی مریک کہ ننا قاری نوشت آتیان فائدہ ہرفن۔ خواننگ رواج ہلے ۔ اصطلاح تے کیفنگ و رواج تننگ اٹ مٹ ہڑسوک نا بھلو کڑ داس مریک۔ اگہ ننامٹ ہڑسوک وشینکار ادارہ غاک دا پارہ توجہ ایتر تو براہوئی ادب اے مٹ وبدل نا کمک اٹ گچینومڈی اس دوبریک۔

Bibliography

- Aziz, A. (2016). *Tarjume Ki fan aur* rivayath. City book point Karachi.
- Haq, F. (2013). Noon meem Rashid ke
 mazmon ka tarjuma. Misal
 publishers Raheem center press
 market Ameen poor bazar Faisal
 Abad.
- Hayat, G. (2018). Kana Daghistan (Tarjuma). Sangat Academy of sciences Quetta.
- Jalibi, J. (1977). *Aristo se Elate tak*.

 National book foundation
 Islamabad.

- براهوئی ادب ال کئی تخلیق کار آک تینا نوشت آتیتی پوسکنواصطلاح جوڑ کرینوولے دااصطلاح لس خلکت الٹرواج مهلتنو۔
- وئیل دادمے که ننا ادب لس خلکت امے سر مفک ـاگر نوشت نادروشم اٹ سر مریک تومخلوق خواننده اف که ننااصطلاح سازی رواج الے ـ
- ننے پٹ وپول که ننا پہوالی آ خلکت تینا زند اٹی ہرا اصطلاح تیان کاریم ہلیک اوفتے نوشت آتیٹی رواج تننگ ناگر جارے۔
- Khan, K. M. (2019). Fan Tarjuma Nigari (Tareekh-o-Tarjuma). Fiction house Lahore.
- Mengal, S. (2018). Urdu say Balochi aur Balochi say Urdu may Sheri Trajim ka Tankedi Jaiza (M.Phil. Thesis). Balochistan Study Center, University of Balochistan Quetta.
- Mirza, H. B. (2019). Fan Tarjuma Nigari.

 National book foundation

 Islamabad.
- Noor, S. (2016, October 7). Brahui Boli ti Tarjuma na gurj. *Parav (Weekly)*, 7(8), 2.
- Tof, R. H. (2013). *Mera Daghistan*. Fiction House Lahore.